

Uniunea Avocaților din Republica Moldova

Союз Адвокатов Республики Молдова
Union of Advocates of the Republic of Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax: 022226152
e_mail: uniunea.avocatilor.rm@gmail.com, www.uam.md

Consiliul Uniunii Avocaților

HOTĂRÂREA nr. 08 – 08 / 30.04.2026

privind solicitarea Comisiei de Cenzori nr. 1005/2026 din 27.03.2026

La data de 30 aprilie 2026, Consiliul Uniunii Avocaților, în ședință ordinară a examinat chestiunea „Cu privire la solicitarea Comisiei de Cenzori de examinare și aprobare a Instrucțiunii privind colaborarea dintre Comisia de Cenzori și organele de conducere, Secretariatul UA”.

În procesul examinării adresării Comisiei de cenzori din 27 martie 2026 și a proiectului Instrucțiunii privind colaborarea dintre Comisia de cenzori și organele de conducere, respectiv Secretariatul Uniunii Avocaților (în continuare *Instrucțiune*), se atestă că proiectul prezentat ar urmări instituirea unui mecanism prin care să se transmită informația și actele în vederea exercitării atribuțiilor prevăzute de art. 45 alin. (2) din Legea nr.1260/2002 cu privire la avocatură.

Consiliul Uniunii Avocaților constată că competența Comisiei de cenzori este una specială, determinată și limitată la controlul activității economico-financiare. Această competență nu poate fi extinsă, printr-un act intern subsecvent, într-un drept general, permanent și nelimitat de acces la orice document sau informație aflată în gestiunea organelor de conducere ori a Secretariatului Uniunii Avocaților din RM.

Prin hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților din 27 mai 2016, cu modificările operate prin Hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților Nr. 01-02/15.01.2021 din 15.01.2021 a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare al Uniunii Avocaților din Republica Moldova (în continuare *Regulament*), unde potrivit Secțiunii a IX-a este reglementată activitatea Comisiei de cenzori.

Astfel potrivit art. 53 din Regulament, Comisia de Cenzori are următoarele atribuții: „(1) Comisia de cenzori exercită controlul activității economico-financiare a Uniunii Avocaților din Republica Moldova, asigură controlul financiar intern al UA și supraveghează gestiunea patrimoniului ei. (2) Comisia de cenzori îndeplinește următoarele atribuții principale: a) verifică dacă bilanțul contabil și raportările fiscale periodice sunt corecte și legal întocmite, în concordanță cu registrele de evidență contabilă; b) verifică periodic, cel puțin o dată pe trimestru, modul în care este gestionat patrimoniul U.A.R.M.; c) verifică, în mod planificat sau pe neașteptate, modul în care este ținut registrul de casă și sunt gestionate resursele bănești ale U.A.R.M.; d) verifică, cel puțin o dată în trimestru, modul în care sunt realizate creanțele U.A.R.M. precum și concordanța și efectuarea cheltuielilor potrivit destinației aprobate de organele profesiei; e) verifică și propune măsurile necesare ținerii corespunzătoare a evidenței contabile de către personalul U.A.R.M.; f) verifică dacă persoanele care au calitatea de gestionar, în sensul legii, au

constituit și depus garanțiile corespunzătoare; g) verifică modul în care sunt gestionate și păstrate titlurile de proprietate ale bunurilor ce compun patrimoniul U.A.R.M., precum și titlurile de valoare deținute de U.A.R.M.; h) formulează și înaintează propuneri președintelui U.A.R.M., despre creșterea siguranței și eficienței depozitării resurselor financiare ale U.A.R.M.; i) îndeplinește alte atribuții date prin Lege și Statut în competența Comisiei de cenzori”.

Totodată prevederile Art. 54 reglementează modul de desfășurare a activității Comisiei de cenzori, iar la alin. (3) se stabilește că *„Comunicarea dintre membrii Comisiei, precum și dintre Comisie și terți se efectuează prin intermediul secretarului Comisiei. În lipsa secretarului Comisiei, comunicarea se efectuează prin intermediul președintelui Comisiei”.*

Proiectul Instrucțiunii apare ca un act intern paralel, care nu completează Regulamentul, dar creează o procedură separată pentru un singur organ al Uniunii Avocaților din RM. O asemenea soluție normativă este discutabilă, deoarece Secretariatul asistă toate organele de autoadministrare, nu doar Comisia de cenzori. Din perspectiva coerenței instituționale, eventualele reguli privind comunicarea dintre organele Uniunii Avocaților din RM, comisii și Secretariat trebuie să fie comune, unitare și integrate în Regulamentul de organizare și funcționare al Uniunii Avocaților din Republica Moldova, nu aprobate fragmentar, prin instrucțiuni distincte pentru fiecare organ.

Totodată, se observă că în proiectul Instrucțiunii se utilizează formulări prea largi, precum „exercitarea eficientă, transparentă și neîngrădită a atribuțiilor”, „orice acțiune care ar putea împiedica, întârzia nejustificat sau oferi un răspuns formal”, „toate documentele solicitate”, „orice alt detaliu specific”. Aceste expresii pot genera interpretări excesive, în sensul instituirii unei obligații generale de furnizare a oricărei informații, fără verificarea legăturii directe cu obiectul controlului economico-financiar, fără criteriile de necesitate și fără filtru de proporționalitate.

Un alt aspect important este necesitatea protecției datelor cu caracter personal. Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal (în continuare Legea nr. 195/2024), în vigoare din 23.08.2026, transpune Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE. Astfel, transmiterea către Comisia de cenzori a contractelor, extraselor de cont, ordinelor de plată, rapoartelor bugetare, registrelor contabile, actelor privind prestatorii sau altor documente poate constitui prelucrare de date cu caracter personal. Aceste documente pot conține date privind avocați, angajați, membri ai organelor profesiei, prestatori, persoane contractante, creditorii, debitorii sau alte persoane fizice. Prin urmare, orice mecanism intern de transmitere a documentelor către Comisia de cenzori trebuie să stabilească expres scopul prelucrării, categoriile de documente care pot fi solicitate, categoriile de date care pot fi comunicate, persoanele autorizate să le acceseze, durata păstrării, modalitatea de securizare, interdicția utilizării în alte scopuri și răspunderea pentru divulgare neautorizată. În acest scop, prevederile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 195/2024 stabilește că *„Prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții...”*, care sunt enumerate expres, inclusiv

îndeplinirii unei obligații legale, îndeplinirea unei sarcini efectuate în interes public sau în exercitarea unei autorități oficiale cu care este investit operatorul ș. a. În cazul Uniunii Avocaților din RM, temeiul prelucrării nu poate fi unul abstract, ci trebuie raportat strict la atribuțiile legale ale Comisiei de cenzori, adică la controlul economico-financiar.

Totodată, Legea nr. 195/2024 impune operatorului obligația de a adopta măsuri tehnice și organizatorice adecvate și de a demonstra conformitatea. Nu este suficientă simpla declarare a confidențialității, dar este necesară documentarea proceselor de prelucrare prin politici, proceduri, registre de evidență, analize de risc, reguli de acces și informații corespunzătoare.

În forma actuală, proiectul Instrucțiunii nu conține garanții suficiente privind protecția datelor cu caracter personal și nu reglementează clar limitarea scopului, transmiterea securizată, evidența accesărilor, obligația de păstrare a confidențialității, durata de stocare a copiilor, distrugerea documentelor după finalizarea controlului și răspunderea pentru utilizarea ulterioară neautorizată.

De asemenea, proiectul Instrucțiunii nu este suficient de clar, întrucât nu delimitează distinct solicitările formulate în cadrul controalelor planificate, controalelor inopinate, verificărilor trimestriale și raportărilor anuale și nici nu prevede obligativitatea ca solicitarea să fie motivată, cu indicarea perioadei supuse verificării, a obiectului controlului, a temeiului solicitării și a relevanței documentelor solicitate. În lipsa acestor elemente, verificarea încadrării efective a solicitării în limitele atribuțiilor Comisiei de cenzori devine dificilă.

Consiliul Uniunii Avocaților subliniază că Secretariatul Uniunii Avocaților asistă toate organele de autoadministrare, iar atribuțiile sale fiind stabilite de Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, Statutul profesiei de avocat și contractelor individuale de muncă, iar o instrucțiune internă nu poate modifica raporturile funcționale stabilite.

Totodată, proiectul Instrucțiunii conține unele propuneri care, prin natura lor, urmează a fi examinate în cadrul elaborării unui proiect de modificare a Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură și a Statutului profesiei de avocat.

Urmare a dezbaterilor, în conformitate cu prevederile art. 38, alin. (6), art. 39, lit. b) și o) din Legea nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. Se respinge solicitarea Comisiei de Cenzori de examinare și aprobare a Instrucțiunii privind colaborarea dintre Comisia de Cenzori și organele de conducere, Secretariatul Uniunii Avocaților ca fiind inadmisibilă.

Art. 2. Consiliul Uniunii Avocaților va lua în considerare propunerile Comisiei de Cenzori la elaborarea proiectului de modificări la Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură și a Statutului profesiei de avocat.

Art. 3. Prezenta Hotărâre intră în vigoare din momentul adoptării și se publică pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Președintele Uniunii Avocaților

Anatolie BARBACAR